

projekt z dnia 20 czerwca 2017 r.

U S T A W A

z dnia 2017 r.

o zmianie ustawy o drogach publicznych

Art. 1. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1440, 1920, 1948, 2255 oraz z 2017 r. poz. 191) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 po pkt 11a dodaje się pkt 11b w brzmieniu:

"11b) droga o znaczeniu obronnym - droga publiczna lub jej odcinek, wyznaczona w okresie pokoju, przewidziana do wykorzystania w czasie pokoju, kryzysu lub wojny do wykonywania przewozów istotnych dla obronności państwa oraz zobowiązań sojuszniczych"

2) w art. 4a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określa w drodze zarządzenia wykaz dróg o znaczeniu obronnym lub ich odcinków. Zarządzenie to nie podlega ogłoszeniu.”;

3) w art. 5 w ust. 1 uchyla się pkt 7;

4) art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dróg wojewódzkich zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa.”;

5) w art. 18 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nadzór nad przygotowaniem infrastruktury drogowej na potrzeby obrony państwa zgodnie z zaleceniami ministra właściwego do spraw transportu, ”;

6) w art. 19 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Zadania na drogach o znaczeniu obronnym wykonywane w ramach przygotowań obronnych państwa ujętych w programach obronnych, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1534 i 2138) są finansowane z budżetu państwa.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy dokonuje zmian w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Proponowane zmiany są rezultatem analiz praktycznych doświadczeń związanych z przygotowaniem infrastruktury drogowej na potrzeby obrony państwa i zabezpieczenia potrzeb transportowych sił zbrojnych.

Celem projektowanych zmian jest określenie statusu dróg o znaczeniu obronnym i usprawnienie procesu inwestycji na tych drogach, które jako zadania wykonywane w ramach przygotowań obronnych państwa ujęte zostały w programach obronnych, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1534 i 2138). Zadania te będą finansowane z budżetu państwa.

Projektowane przepisy nie nakładają obowiązku budowy, przebudowy czy też remontu wszystkich dróg o znaczeniu obronnym, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej w drodze zarządzenia.

Zaproponowane zmiany wprowadzają uregulowania prawne umożliwiające finansowanie z budżetu państwa dróg o znaczeniu obronnym do wymagań techniczno-obronnych, niezależnie od ich kategorii, uwzględniających wymagania transportowe Sił Zbrojnych RP i NATO. Wdrożenie nowych rozwiązań prawnych umożliwi również zawieranie porozumień pomiędzy zarządcami dróg w zakresie zadań związanych z budową, przebudową i remontami dróg o znaczeniu obronnym.

Projekt ustawy przewiduje następujące zmiany:

Pkt. 1 *projektu ustawy*. Proponuje się wprowadzenie definicji drogi o znaczeniu obronnym. Droga o znaczeniu obronnym to droga publiczna lub jej odcinek wyznaczona w okresie pokoju, przewidziana do wykorzystania w czasie pokoju, kryzysu lub wojny do wykonywania przewozów istotnych dla obronności państwa oraz zobowiązań sojuszniczych.

Pkt. 2 *projektu ustawy*. Projektowany przepis przewiduje, iż w zarządzeniu ministra właściwego do spraw transportu wydanym w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określone będą nie tylko drogi publiczne, ale również poszczególne odcinki tych dróg publicznych. Nie zawsze bowiem drogą o znaczeniu obronnym będzie droga publiczna ale jedynie jej odcinek.

Pkt. 3-4 *projektu ustawy*. Na podstawie dotychczas obowiązującego art. 4a ust. 2 *ustawy o drogach publicznych* minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określa, w drodze zarządzenia, wykaz dróg o znaczeniu obronnym, do których zaliczane mogą być, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 7 i art. 6 ust 1 ustawy, tylko drogi krajowe i wojewódzkie. Potrzeby Sił Zbrojnych w zakresie utrzymania wytypowanej sieci dróg na potrzeby obrony państwa wskazują na konieczność wykorzystania w tym celu, oprócz dróg krajowych i wojewódzkich także dróg innych kategorii. Drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne, lub ich odcinki uznane, jako niezbędne do zapewnienia Siłom Zbrojnym dojazdów, między innymi do portów lotniczych, morskich, przepraw, poligonów, składów materiałowych i obiektów specjalnych, nie są ustawowo zaliczone do dróg o znaczeniu obronnym. Proponowane zmiany znoszą te ograniczenia i umożliwiają zaliczenie wszystkich kategorii dróg publicznych i wewnętrznych, lub ich odcinków do dróg o znaczeniu obronnym. Takie rozwiązanie powinno umożliwić odpowiednie przygotowanie infrastruktury drogowej na potrzeby obrony państwa i zabezpieczyć potrzeby transportowe wojsk własnych i sojuszniczych, w tym Szpiczy NATO. Ponadto da możliwość finansowania z budżetu państwa dostosowania parametrów dróg, niezależnie od ich kategorii, do wymagań techniczno-obronnych oraz włączy do przygotowań sieci drogowej o znaczeniu obronnym jednostki samorządu terytorialnego. Proponuje się zatem w pkt 3 i 4 projektu ustawy wykreślenie z katalogu dróg zaliczanych do dróg krajowych (art. 5 ust. 1 ustawy o drogach publicznych) oraz katalogu dróg zaliczanych do dróg wojewódzkich (art. 6 ust. 1 tej ustawy) sformułowań dotyczących dróg o znaczeniu obronnym.

Pkt 5 *projektu ustawy* dotyczy art.18 ust 2 pkt 2 *ustawy o drogach publicznych*. Dotychczasowe brzmienie tego przepisu określa, że do zadań Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad należy „nadzór nad przygotowaniem infrastruktury drogowej na potrzeby obrony państwa” i nie wskazuje, jakie zadania w ramach tego nadzoru Generalny Dyrektor miałby wykonywać. Sam zapis „nadzór” nie jest w żadnych przepisach doprecyzowany, co powoduje, że często interpretuje się go jako zapis obligujący Generalnego Dyrektora do obowiązku przygotowania wszystkich dróg o znaczeniu obronnym na obszarze kraju, a tym samym również tych, których zarządcą nie jest. Doprecyzowanie zapisu dotyczącego nadzoru związane jest z planowanymi przygotowaniem obronnymi obejmującymi kategorie dróg publicznych lub ich odcinków ujętych w wykazie dróg o znaczeniu obronnym. Nowe przepisy pozwolą ponadto uzyskiwać informacje o realizacji zadań na sieci dróg obronnych od innych zarządców, co w obecnym stanie prawnym jest

znacznie utrudnione. Tym samym proponuje się wskazanie konkretnego podmiotu odpowiadającego za ustalenie zadań realizowanych przez Generalnego Dyrektora w ramach przytaczanego „nadzoru nad przygotowaniem infrastruktury drogowej na potrzeby obrony państwa”. W związku z powyższym proponuje się, aby tym organem był minister właściwy do spraw transportu, który posiada uprawnienia do określenia zadań w zakresie nadzoru.

Pkt 6 *projektu ustawy* dotyczy art. 19 *ustawy o drogach publicznych*, w którym dodaje się nowy ust. 9 zgodnie z którym zadania na drogach o znaczeniu obronnym wykonywane w ramach przygotowań obronnych państwa ujętych w programach obronnych, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1534 i 2138) są finansowane z budżetu państwa. Jeżeli zatem dana droga publiczna lub jej odcinek będzie wskazany w wykazie ministra właściwego do spraw transportu i jednocześnie droga ta lub jej odcinek będą ujęte jako zadania inwestycyjne lub remontowe w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych RP to wówczas inwestycje te będą finansowane z budżetu państwa ze środków finansowych pozostających w dyspozycji resortu obrony narodowej.

Wydane na podstawie ww. art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego* (Dz. U. z 2004 r. poz. 1599 z późn. zm.) określa:

- 1) warunki i tryb planowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa, zwanych dalej "zadaniami obronnymi", przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego;
- 2) warunki i tryb finansowania zadań obronnych;
- 3) sposób nakładania zadań obronnych oraz właściwość organów w tych sprawach.

W myśl zaś § 10 ust. 1 pkt. 2 lit. b ww. rozporządzenia w programach obronnych tzn. m.in. w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej ujmuje się m.in.:

- wymagania wobec pozamilitarnych przygotowań obronnych na dziesięcioletni okres obowiązywania programu,
- przedsięwzięcia rzeczowo-finansowe w zakresie utrzymywania i doskonalenia struktur pozamilitarnych systemu obronnego państwa, dotyczące m.in.

zaspokajania potrzeb Sił Zbrojnych i sojuszniczych sił zbrojnych, w tym realizacji przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego inwestycji na drogach o znaczeniu obronnym oraz ich utrzymania, a także przygotowania środków transportu na potrzeby Sił Zbrojnych i sojuszniczych sił zbrojnych.

Zgodnie zaś z § 14 ww. rozporządzenia, przedsięwzięcia w zakresie planowania obronnego są finansowane z budżetu państwa oraz planowane w części budżetowej organu sporządzającego, w ramach zaplanowanych na dany rok wydatków budżetowych, przy czym finansowanie tych przedsięwzięć realizowanych przez organy niebędące dysponentami części budżetowych, jest planowane w części budżetowej organu sprawującego nadzór nad organem sporządzającym.

Proponowane w ustawie o drogach publicznych zmiany umożliwią wykorzystanie na potrzeby obrony państwa wszystkich kategorii dróg publicznych lub ich odcinków niezbędnych do zabezpieczenia potrzeb transportowych Sił Zbrojnych RP i NATO. Ponadto zmiany te pozwolą również na określenie zakresu rzeczowo-finansowego potrzeb dotyczących prowadzenia inwestycji na drogach o znaczeniu obronnym, jak również na zapewnienie stabilnego finansowania z budżetu państwa na budowę, przebudowę i remont wytypowanych dróg na potrzeby obrony państwa.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 *ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych* (Dz. U z 2016 r. poz. 296 oraz 1579) projekt ustawy przewiduje, iż projektowane przepisy wejdą w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia.

Z uwagi na przedmiot regulacji nie jest możliwe podjęcie alternatywnych, w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy, środków prowadzących do osiągnięcia zamierzonego celu.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie podlega konieczności przedstawienia organom lub instytucjom Unii Europejskiej, o których mowa w § 39 *uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2016 r. poz. 1006 oraz 1204).

Przedmiotowy projekt ustawy, stosownie do art. 5 i 6 *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 52 *uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów* został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.